

NASZ GŁOS

Cena egzemplarza

15 gr.Prenumerata
kwartalnie 2 Zł.

Tygodnik polityczno-społeczny.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: TARNÓW, UL. SEMINARSKA 7.

WYDAWCA I ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR: JÓZEF PORĘBA.

Redaktor przyjmuje w dnie powszednie od godziny 4. do 5. po południu.

Drobne ogłoszenia
za słowo 10 groszy.

Ogłoszenia handlowe według obliczeń.

Czy tylko oni? – a my?

Bezpośrednio po ujawnieniu się groźnego położenia kraju, a w czasie równoczesnego przesilenia gabinetowego jesienią ub. r. i po ustąpieniu p. Grabskiego był w społeczeństwie naszym duży pęd do współpracy nad uzdrowieniem gospodarczych i finansowych stosunków polskich, była w społeczeństwie chęć, a prawie zapal do współdziałania nad cofnięciem Ojczyzny od krawędzi bankructwa.

Sprawa ta tak zapanowała nad wszystkimi umysłami, że zdawało się, iż zwycięży także w życiu jednostek. Zdawało się, że każdy zrozumiał, że nie tylko od rządu, od Sejmu, od stronnictw zawisł ratunek, lecz że każdy przyczyni się i złoży ofiarę na ołtarzu Ojczyzny.

Ale ten pęd osłabł. Rozmach trwał krótko. Było dużo słów, mało czynów. Przysłowiowy słomiany ogień wybuchł, zaświecił na chwilę i zgasł. — Co gorzej. Różne grupy społeczne, różne zawody, o ile poczuły, że one to właśnie mają złożyć ofiarę, krzyknęły w całym kraju: nas nie ruszajcie!... nie krzywdźcie!... — raczej... Ojczyznę!... I przykazano partjom, że im nie wolno iść za rozumnymi zamierzeniami, bo tracą popularność, bo będą wybory... I niestety stronnictwa cofnęły się. Nie

chciały głośno powiedzieć rzeczy po imieniu. Cofnęły się przed redukcją po urzędach, cofnęły się przed zamknięciem kasy rządowej na rozrzutne wydatki, cofnęły się przed próbą ośoby wzmożenia produkcji i wydajności pracy, cofnęły się przed sanacją — pod wpływem opinii publicznej.

Oni winni — i my także!

Idziemy zupełnie przeciw wskazaniom chwili. Przestaliśmy się liczyć z nakazami trudnego położenia. Popełniamy błędy dawne, bez oglądania się na ów najwyższy wskaźnik, pod którego motywem ale i groźbą stoi byt Państwa: oszczędność, produkcja, praca.

Bo raz wreszcie musimy stanąć na stanowisku: chcemy, czy nie chcemy utrzymać byt Państwa? — i pod tym kątem widzenia patrząc musimy także na wiele spraw tak trudnych, a tak drażliwych.

Chwila jest wyjątkowo trudna, trudniejsza niż jesienią — wymaga wysiłku wyjątkowego wszystkich klas. Od tego zależy byt polskiego Państwa.

Stara to i stwierdzona historią prawda, że skuteczniej niż eksperymenty gwałtowne i ryzykowne przedsięwzięcia budują przyszłość państw: cnoty obywatelskie, wytrwałość i oszczędność.

rając się o wyżej wyrażone postulaty mogłaby wreszcie przystąpić do konsekwentnego przeprowadzenia sanacji gospodarki państwowej i społecznej.

Zawiedzione nadzieje.

Nie rzadko słychać dzisiaj w rozmowach towarzyskich podnoszoną skargę na obecnych tak zwanych bezrobotnych, na ich rzekomą czy widoczną niechęć do roboty, a jedynie wyciekwanie i oglądanie się na darmowe zapomogi, lub na wygórowane pretensje na wypadek zgody na jakieś zajęcie. Być może, że zarzut ten czasem będzie naprawdę usprawiedliwionym, bo jakiś osobnik rzeczywiście nadużywa swego wyjątkowego stanowiska i wyzyskuje nieuczciwie swoją sytuację.

Ale nie można się temu dziwić, jakkolwiek takiego postępowania nie wolno usprawiedliwić. A nie można się dziwić, bo niepomysłny nasz stan państwowy, gospodarczy i polityczny przyczynia się w dużej mierze do wywołania u ludzi nastroju, który z ich punktu widzenia, nie jest pozbawionym logicznego uzasadnienia. Atoli za ten smutny objaw nie można winić wszystkich bezrobotnych i w czambuł ich potępiać, przyganiając zarazem wszelkiej akcji, zmierzającej do złagodzenia ich niepomysłnej doli.

Ze tak źle nie jest ze wstrętem do pracy, owszem, że panuje i wyraźnie się zaznacza wielki głód pracy i tęsknota za zajęciem ręcznym, bez względu na jego formę i jakość, o tem nader pochlebnie i dodatnio świadczy gwałtowny popyt za pracą i dobijanie się o jej otrzymanie. Wszak w ubiegłych miesiącach masy naszych zdrowych mężczyzn i niewiast starały się o pozwolenie na wyjazd za granicę, celem poszukiwania pola do pracy. Wielu znalazło je na szczęście, wielu jednak doznało gorzkiego rozczarowania w tym względzie. Oto liczne rzesze naszych wychodźców do Niemiec spotkał bolesny zawód. Pospiesz y one tam w nadziei znalezienia zarobku a tem samem z chęcią zdjęcia ciężaru z otoczenia, które musiało się starać o ich wyżywienie, poniosły sporo kosztów i trudów związanych z wyjazdem, a tymczasem dowiedziały się na niemieckich stacjach pogranicznych, że nie znajdują tam przyjęcia wskutek przesytności rynku roboczego nadmiarem sił roboczych. I zostały zwrócone przymusem do domu. I wracają teraz masowo do nas, a wracają często z goryczą w duszy za zawiedzione nadzieje, za zmarnowany grosz w drodze, oraz z żalem, że nieprzygotowane na natychmiastowy a niepomysłny powrót, muszą odbywać go pieszo i o zebranych chlebie. I snują się podobno takie gromady i gromadki żądnych pracy, poczynają od Sosnowca aż po krańce wschodniej Małopolski, roznosząc wszędzie po drodze tę smutną wieść, że w domu nie ma pracy i u obcych nie ma na nią żadnych widoków dla wielu. Idą one gościnnie od Krakowa na wschód, zawiadają i o nasz Tarnów, spodziewając się, że władze państwowe ułatwią im bezpłatną podróż powrotną do rodzinnej zagrody. A dusza ich przepętniona żalem budzi również smutne echa i, w duszy widzów, spoglądających na nie i zadających sobie gorzkie pytanie: Dokąd to tak u nas będzie? I mimowoli budzi się gorące życzenie, by Opatrzność Boża pocieszyła nas co rychlej i ukształtowała odpowiednio nasze stosunki państwowe, któreby pozwoliły każdemu znaleźć zajęcie na ojczystej ziemi a z zajęciem i byt należyty.

Zarząd okr. Ch. D. o sytuacji.

Zarząd Okręgowy Ch. D. w Krakowie na posiedzeniu w dniu 7. kwietnia 1926 r. pod wpływem niepokojących nad wyraz objawów rozstroju naszego życia gospodarczego i finansowego stwierdza, że akcja sanacyjna winna iść w następującym kierunku:

1. Usunięcia deficytu budżetowego.
2. Dostarczenia organizmowi gospodarstwu odpowiedniej ilości niezbędnego kapitału.
3. Ustalenia zdrowych podstaw polityki gospodarczej, których pogwałcenie spowodowało kryzys przemysłowy i handlowy, a w konsekwencji nędzę warstw robotniczych i urzędniczych, zachwianie drobnego przemysłu i rękodziela, oraz zubożenie wsi

Wobec tego:

1. Zarząd okręgowy Ch. D. wypowiada się przeciw wszelkim próbom prowadzenia inflacji, która w konsekwencji groziłaby załamaniem się już i tak zdeorganizowanego życia gospodarczego. W celu ochrony na przyszłość aparatu emisyjnego i zgubnego wpływu jaki wywierają nań czynniki rządowe, domaga się Zarząd okr. Ch. D. w związku z wyżej wymienionym poglądem, zupełnego uniezależnienia w praktyce Banku Polskiego od władz państwowych.

2. Za naczelny postulat sanacji naszego życia gospodarczego i finansowego uważa Zarząd okr. Ch. D. zrównoważenie budżetu, do

czego dążyć należy posłom kosztem jak najdalej idących ofiar, a przede wszystkim przez zniesienie zbędnych władz i urzędów

3. Licząc się z tem, że dla uzyskania równowagi budżetowej potrzebny jest pewien okres przejściowy Zarząd Okręgowy Ch. D. oświadcza się za stworzeniem rezerw sanacyjnych przez sprzedaż między innymi pewnych majątkowych obiektów państwowych. Przeniesieniem ich będzie wypełnianie braków budżetowych w tym okresie, aż do osiągnięcia zupełnej równowagi

4. Ponieważ bez obcych kapitałów nie będziemy mogli odbudować w bliskiej przyszłości naszego życia gospodarczego, dlatego mimo dotychczasowych niepowodzeń należy kontynuować starannie o uzyskanie długoterminowej, nisko oprocentowanej pożyczki, a to za pośrednictwem naszych przedstawicieli, którzy tak wewnątrz kraju jak i zagranicą cieszą się należyty autorytetem, która to pożyczka powinna być wyłącznie przeznaczona na cele gospodarcze.

5. Rozwój wypadków w ostatnim czasie wykazał, że bez zwartej, świadomej swego celu i pełnej poczucia odpowiedzialności większości parlamentarnej nie dojdzie do skutku rzeczywista sanacja schorzonego organizmu gospodarczego.

Wobec tego Zarząd okr. Ch. D. w Krakowie wskazuje z całym naciskiem na konieczność dojścia do skutku takiej większości, która opie-

Zbliża się święto narodowe Trzeciego Maja, a zarazem święto Królowej Korony Polskiej.

Polacy — katolicy całej Polski uczczą ten dzień jak najuroczyściej.

Tylko nie-Polak straci dzień 1 maja na bezcelowem włóczeniu się za czerwoną płachtą wraz z żydowskimi bundowcami, komunistami i hodurówcami.

Jaka była gospodarka w Kasie Chorych?

Podobno dawny Zarząd Kasy Chorych złożył Komisarzowi p. Pieczyrakowi 80 tysięcy złotych w wierzytelnościach. Na ich podstawie a może raczej z wpływów codziennych, gdyż wiosną 1925 r. ruch fabryczny był jeszcze w całej pełni, rozpoczął p. Pieczyrak budować.

O budownictwie tym różne krążyły wieści. Naogół urobiono dość zgrabnie opinię, że nadbudowa 3-go piętra w Kasie Chorych jest czemś niezwykle w dziejach Kasy a podpisujący się w „Pracy“ pseudonimem Gnom wyraził w Nr. 35 z 2-go sierpnia podziw z powodu tego niezwykłego dzieła.

Inaczej na tą sprawę zapatrywali się członkowie Chrześc. Związków Zawodowych i wyborcy grupujący się około Komitetu wyborczego: Zjednoczenie katolicko-narodowe. Widząc serdeczne zbliżenie się członków P. P. S. i dawnego Zarządu do p. Pieczyraka, widząc to swobodne wysiadywanie socjalistów w biurach Kasy, te ciągłe poufne konferencje, zwłaszcza wieczorne i mając informacje o poglądach politycznych p. P. z jego życia przeszłego — ogół polskich obywateli Tarnowa a członków Kasy Chorych wniósł protest do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń przeciw p. Pieczyrakowi jako przeciw osobie partyjnej. Nasze jednak starania osłabił tarnowski socjaliści swymi zabiegami i oni nie dopuścili do usunięcia p. P. z czego nawet w „Naprzodzie“ podawali trumfujące korespondencje. Oni również nie dopuścili, aby p. Pieczyrakowi przydać Radę Pzyboczną, którąśmy proponowali, gdyż uważali, że tak jest dobrze, jak jest i wyraźnie pisali w „Naprzodzie“ że „przydawanie Rady Przybocznej nie ma najmniejszego sensu i żadnego nie przyniesie pożytku“ — a dziś?

Dziś objawił p. Ciołkosz jako prezes Zarządu na posiedzeniu Rady Kasy dnia 7 b. m. że p. Pieczyrak budował tak po Komisarzu, iż p. Ciołkosz uznał za stosowne wezwać Komisję lustracyjną aż z Okręgowego Urzędu ze Lwowa. Bo kosztorys nadbudowy 3-go piętra opiewał na 40 tysięcy złotych a p. Pieczyrak wydał już 55 tysięcy i za nie postawiono tylko mury a na wykończenie potrzeba będzie jeszcze 60 tysięcy złotych a może i więcej. Dlaczego nie zdołał p. Pieczyrak wykończyć budowy to jest jasne, gdyż jak p. Ciołkosz podaje nie sporządzono z architektem budowniczym kontraktu, nie rozpisano nietylko na tą robotę, ale i na inne konkursy (po staremu p. Skwirut otrzymał stolarskie roboty) i tak swoją nieopatrzną gospodarką narazono Kasę na szkody poważne.

P. Ciołkosz w ocenie dotychczasowej nadbudowy posunął się jeszcze dalej, twierdząc, że to trzecie piętro na cele lecznicze stanowczo się nie nadaje. To już wprawiło w osłupienie dawnych członków Rady i Zarządu, gdyż wszyscy pamiętają te wielkie ówczesne projekty p. Ciołkosza, zmierzające do tej nadbudowy i owe słynne pustaki cementowe.

Dziś chcą się towarzysze wykręcić rozumowaniem swego krzykacza, że strona przeciwna winna gospodarce komisarskiej w Kasie.

Bo u socjalistów jest zawsze podwójna etyka. Oni mogą wszystkim i wszędzie robić zarzuty, oni mogą obalać, bo oni są partją przewrotowo-postępową, ale ich dotknąć nie wolno. Oni przecież mają Kasy Chorych od ministerjum począwszy a skończywszy na filji w Dąbrowie w rękach ludzi partyjnych, swoich. A choć w Tarnowie tak przeskrobali i nakręcili, że ich — ich właśnie stronnicy musieli rozwiązać, to jednak po pewnym czasie w imię swojej przewrotnej etyki mają czelność twierdzić, że strona przeciwna jest winna rządowi Komisarzskiemu. Naturalnie. Nikt im nie powinien się sprzeciwiać a oni powinni rządzić się, jak szare owady.

Albo jeśli świadomie lub nieświadomie zbłądzi jakiś wybitny członek innej partji, to socja-

liści w gazetach i na wiecach nie mają słów potępienia i siny dla tej jednostki, a partję, do której on należał, czynią za ten czyn odpowiedzialną, a przytem przechwalają się: u nas, w naszej partji byłoby to nie możliwe.

Ale gdy w ich partji ktoś zbłądzi, to albo starają się prawdę tego czynu przekręcić, albo wypierają się tego czworaka. Bo, ich partja nie może być odpowiedzialną za, to co ten człowiek zrobił. Oczywiście!... Oni są metykalni nieomylni a jednak rzeczywistość temu przeczy i p. Pieczyrak temu przeczy a p. Ciołkosz sam sobie przeczy.

Trzymamy na paluszki..... C. Z.

Niemity afisz — porównanie.

Socjalistyczna, demagogiczna, wprost zabójcza dorada, by rząd w tak krytycznym czasie nie oszczędzał, ale raczej wprowadził inflację — spotkała się z wroga opinią w całym kraju. Dosadnie, choć niezbyt smacznie przedstawiono to afiszem w Lublinie. Piszę o tem z oburzeniem „Naprzód“ z 14 b. m., a podając za „Głosem Lubelskim“ następująco:

„Wczoraj na murach kilku domów w dzielnicy dworca kolejowego ukazały się nieprzyzwoite plakaty, wyobrazające kobiety, w pozie siedzącej na sprzęcie domowego użytku, o którym się nie mówi... Poza to wraz z akcesorjami miała uplastycznąć demagogiczne zabiegi P. P. S. nad zjednaniem sobie warstwy urzędniczej przez hałas w wystąpieniu w obronie mnożnej grudniowej (i załatwiania medoborów inflacją — przyp. Red.). U spodu widac napis: „Co PPS zrobiła dla urzędników“... Policja plakaty usunęła“.

Przysposobienie wojskowe.

Ulgi w wojsku dla członków przysposobienia wojskowego.

Jak wiadomo definitywne ustalenie ulg w służbie wojskowej dla poborowych, którzy przeszli uprzednio przysposobienie wojskowe nastąpi dopiero w rozporządzeniu wykonawczym Ministra Spraw Wojskowych po ogłoszeniu ustawy sejmowej o przysposobieniu wojskowym i wychowaniu fizykiem.

Ponieważ już dzisiaj przybywa rokrocznie do wojska znaczna ilość członków przysposobienia wojskowego i udzielenie im pewnych ulg staje się koniecznością, kilku d-ów D O K. napodstawie rozkazu Szefa Sztabu Generalnego wydało we własnym zakresie rozkazy, regulujące stosowania ulg dla tych, którzy już przed wstąpieniem do wojska dobrowolnie zaprawiali się w sztuce rycerskiej.

Między innymi d-ca Okręgu Korpusu w Krakowie wydał rozkaz aby w stosunku do tych szeregowych, którzy przeszli przysposobienie wojskowe stosować następujące ulgi i ułatwienia:

- 1) wyróżnienia przed frontem oddziału zaraz po wcieleniu do wojska, jako tych, którzy przed powołaniem do służby myśleli o pracy wojskowej,
- 2) nie poruczanie im funkcji profesjonalistów, pocztowych i ordynansów, o ile sami nie okażą do tego specjalnych chęci,
- 3) wyznaczenie na zastępców komendantów izb,
- 4) udzielenie zezwoleń już w okresie rekruckim na wychodzenie z koszar po zajęciach do capstrzyku, jak również udzielanie w niedzielę i święta przepustek na wyjazd w bliską okolicę,
- 5) udzielanie 1 3-dniowego urlopu na święto przysposobienia wojskowego tego rejonu pułkowego, z którego dany szeregowy pochodzi,
- 6) w razie czynienia bardzo dobrych postępów w wyszkoleniu i należytego sprawowania się, udzielać pochwały ustne i pisemne przed frontem pododdziału, pod reślając przy tej sposobności pracę danego szeregowego na polu przysposobienia wojskowego,
- 7) używanie jako pomocników instruktorów przy wyszkoleniu rekrutów,
- 8) przyznanie pierszeństwa w przyjmowaniu do szkoły podoficerskiej,
- 9) w szkole podoficerskiej, w razie dobrych postępów, mianować po 2 miesiącach st. szeregowcem, a po ukończeniu szkoły — kapralem,

10) komendant PKU. mają w miarę możliwości uwzględnić prośby członków przysposobienia wojskowego odnośnie do wyboru broni i pułku w ramach obowiązujących przepisów i rozdziałników.

Ulgi powyższe będą stosowane indywidualnie i według posiadanego stopnia wykszolenia, otrzymanego w przysposobieniu wojskowym.

Za co „Praca“ uważa mieszczaństwo tarnowskie i robotników, a co mówi o sobie???

Czytamy w „Pracy“ z 11 bm. takie genialne określenia mieszczaństwa tarnowskiego:

„W waszych głowach nie może się pomieścić pewnik, że p. R. bezinteresownie pracuje dla ty sięcy kabotynów i kretyńców umysłowych, którzy miast (co najmniej) siedzieć cicho i wstydzić się swej bezczynności i gnuśności, robią hałas.“

Zdaje się jednak, że autor ma na myśli siebie i tysiące takich uwodowanych kolporterów. Co zaś do p. R. to pytamy tak logicznego autora, czy te 850 złotych miesięcznie także bezinteresownie spływają z Kasy do kieszeni swego mecenasa „Pracy“?

Czytamy dalej w „Pracy“ o robotnikach:

„A jeśli chcecie się przekonać czytelnicy i do wiedzieć co istotnie zdziałał p. R., zapytajcie się tych eksbezrobotnych, którzy dziś weseli, że śpiwem na ustach wracają z pracy, a którzy jeszcze przed niedawnym czasem obradowali nad demonstracjami, a co gorsza, chodzili w dni targowe na rynek, burek i inne placę między wozy wieśniaków i sprawdzali zawartości sakiewek, kieszeni i worków“.

Zdaje się, że w otoczeniu autora znajdują się tacy robotnicy kieszonkowi, bo jak dotychczas tarnowskie kroniki policyjne tego o robotnikach naszych nie mówią, ale jedynie o natógowych a znanych jednostkach.

Mimo to, mimo że „Praca“ bez powodu zasadniczego atakowała rok temu postać Witosą, a obecnie go wysławia, że przed N. Rokiem padała placikiem przed zbawczym „Wyzwoleniem“, które obecnie potępia, mimo że cały Tarnów oczekuje nowego koziołka politycznego ze strony „Pracy“ — pisze ona o sobie:

„My szczerzymy ten święty ideał pracy w myśl Bożych przykazań i tylko uczciwa praca wypełnia nam życie całe. Od lat trzech walczymy i borykamy się z przeciwnościami i stajemy w obronie sprawiedliwości i wszystkich pokrzywdzonych“.

Wszystką to byłoby nawet śmieszne, gdyby tego nie pisał nowonarodzony czy nowowygórowany czy nowoobrzezany współredaktor od p. Kautora, „żydek“ Izaśław.

Co tydzień niesie?

Z E Ś W I A T A I

Niemcy ogłosiły swój budżet, który jest tak, świetny, że obniżają podatki a niektóre np. obrotowy znoszą i pożyczają pieniądze innym państwom np. Sowiecom pożyczyli 300 milj. zł. marek.

Stany Zjednoczone umieściły już w Niemczech około 1 miljarda dolarów. Ta niezwykła hojność finansjery amerykańskiej dla Niemiec zaczyna niepokoić już nawet Anglików.

Amerykańska liga morska ogłasza, że posiada już 543 łodzi podwodnych, których pojemność jest jednak mniejsza, niż 440 łodzi podwodnych, jakie posiada Anglja.

Mussolini zaraz po zamachu wyjechał do Trypolisu (kolonii Włoskiej w Afryce), gdzie doznał entuzjastycznego przyjęcia tamtejszych faszystów.

Nowy rząd w Jugosławiji utworzył Uzunowicz, który był w ostatnim gabinecie Pasicza min. robót publicznych, a obecnie objął też tekę finansów. Radziec pozostał nadal ministrem oświaty. Gabinet nowy ma ten sam charakter polityczny, a nawet skład osób co poprzedni.

W Salonikach w Grecji wybuchł bunt wojskowy pod hasłem ustąpienia Pangalosa, nowych wyborów i powrotu wygnanców politycznych. Bunt trwający jeden dzień stłumiono.

W dniu 15 b.m. rozpoczęły się w Oudza (Marokko) rokowania francusko-hiszpańskie - riffeńskie. Pierwszym tematem rokowań będzie sprawa zawieszenia broni z Abd-el Krimem.

W Czechach zniesiono zakaz wwozu trzody chlebotnej z Polski i pozwolono na przewóz do Austrii. Zakaz był wywołany pod pozorem pryszczycy w Polsce przez agrariuszy czeskich, którzy boją się konkurencji.

Wizyta min. Skrzyńskiego w Pradze została bardzo przychylnie przyjęta przez piśma czeskie, które uważają, że nie dotychczasowe unje celne, kolejowe i handlowe stanowią sedno wspólnego porozumienia, ale najściślejsza współpraca obu państw na tle zagadnień praktycznych, rozwiązanych przez traktaty w Locarno.

Obecny prezydent Chin Tuau Chi-Jun podał się do dymisji pod presją bolszewizowanych wojsk t. zw. narodowych. Oczekują przybycia do Pekinu byłego prezydenta Cao-Kuna, którego popiera Ameryka i wojska Wu-Pej-Fu.

Nowe skarby ziemi. W południowej Paranie odkryto ostatnio wielkie pola złota, które rzekomo przewyższają rozmiarami pola południowej Afryki. Dla eksploatacji tych pól utworzone zostało konsorcjum amerykańsko-angielskie, w którym uczestniczy także wielki przemysłowiec angielski Alfred Mond oraz południowo-afrykański magnat Joel.

W środkowym Transwaalu odkryto bogate pokłady platyny, które mogą pokryć zapotrzebowanie światowe na tysiące lat, a które podobno przewyższają zapasy platyny na Uralsie i w Kolumbji.

Z POLSKI.

Nasz budżet ostatnich miesięcy przedstawia się jak następuje w milionach złotych:

	Wydatki	Dochody
styczeń	165	132
luty	122	114
marzec	136	110
kwiecień	143	115

Deficyt więc wynosi za I kwartał około 95 milionów.

Złoty spadł z powodu płatności kwartalnych rat zagranicą a więc — jak twierdzi min. Zdziechowski — nieuzasadnienie. Byłaby to tylko spekulacja giełdziarska. Oby to okazało się prawdziwe, jak również zdanie, że „nie ma żadnych podstaw do poważnych obaw o złotego“.

Ministerstwo skarbu otrzymało telegraficznie z Nowego Jorku od firmy Dillon et Comp., że sprzedaż obligacji pierwszej transzy pożyczki polskiej w Stanach Zjednoczonych została ukończona. Transza ta wynosiła 35 milionów dolarów. Ponieważ Skarb polski otrzymał dotychczas niewiele ponad 25 milj. dolarów, — więc obecnie będzie mu się należało około 10 milj. dolarów. Nie wiele wprawdzie, ale dobra i mucha...

W Warszawie rozpoczął się proces Huberta Lindego i współoskarżonych Baua i Hryniewicza, obu z Łodzi. Wśród świadków znajduje się między innymi b. premier Grabski, b. min. Michalski, min. Zdziechowski. Brat Lindego Marjan, wezwany przez sąd jako świadek, na rozprawę nie przybył. Znajduje się on obecnie w Bukareszcie i ma być chory. Akt oskarżenia przeciw Lindemu zarzuca w 6 wypadkach nadużycie władzy urzędowej, przywłaszczenie i oszustwo na szkodę skarbu państwa. Świadkowie zeznają naogół na niekorzyść Lindego.

ZBIÓRKA na Ochronę św. Stanisława na Grabówce urządzona 11-go kwietnia b. r. przyniosła netto 224 zł.

Za tę kwotę, zebraną wśród deszczu i zimy, dziękuje Przetozona Sióstr Felicjanek, pod których kierownictwem znajduje się Ochrona — serdecznie Paniom przy stolikach a szanownej Publiczności za łaskawe poparcie staropolskiem „Bóg zapłać“.

Marja Rafaela, Felicjanka.

KRONIKA.

Wystawa środków obrony przeciwgazowej odbędzie się w Tarnowie w dniach od 25 b. m. do 2 maja w sali Tow. Strzeleckiego w Ogródku miejskim. Na wystawę, urządzoną staraniem Centrali Tow. walki przeciwgazowej, złożą się bardzo ciekawe eksponaty urozmaicone pokazami przy pomocy wojska. Wstęp dla dorosłych 50 gr., dla młodzieży szkół średnich 30 gr., dla dziewcząt 20 groszy.

Order „Virtuti Militari“ gen. Bema, który został nasz rodak odznaczony przez Rząd Narodowy w r. 1880 znajduje się w archiwum miejskim, gdzie go złożyła siostra generała, która w Tarnowie mieszkała i zmarła.

Przygotowanie Obchodu 3-go Maja w Tarnowie Z inicjatywy zarządu tarnowskiego Koła T. S. L. odbyło się pod przewodnictwem radcy Żukiewicza posiedzenie pełnego komitetu obywatelskiego, celem przygotowania święta Trzeciego Maja. Po dłuższej dyskusji uchwalono program w najogólniejszych zarysach — Dnia 2 maja odbędzie się, jak corocznie, pochód młodzieży szkolnej, który wyruszy z pod piątkowej kaplicy św. Walentego. Z pochodem będzie połączony koncert muzyki 16 p.p. W dniu właściwym program uroczystości obejmie: pobudkę, uroczyste nabożeństwo w katedrze, w czasie którego zostanie wygłoszone kazanie i pochód na planty kolejowe, gdzie do zebranych uczestników przemówi specjalnie uprzedzony mówca; po przemówieniach nastąpi produkcja chóru, ewentualnie muzyki wojskowej. Po południu w sali „Sokoła I.“ odbędzie się dla szerokiej sfery ludności przedstawienie „Kościuszkę pod Racławicami“. W ciągu całego dnia będą zbierane datki na „Dar narodowy 3-go Maja“.

Ograniczenie posiadania i noszenia broni palnej. Województwo krakowskie ogłasza afiszami, że posiadanie i noszenie broni palnej zostało na całym terenie Województwa ograniczone i dlatego wszyscy posiadacze karty broni są obowiązani do dni 14 przedłożyć je w Starostwie do odnowienia, po którym to terminie stare karty broni stracą ważność.

Strzałowe za zabicie jastrzębia. Nietępienie ptactwo drapieżne wyrządza dotkliwe szkody w gołębiach pocztowych, jak również w ptactwie domowym. Ministerstwo spraw wojskowych wydało obecnie rozporządzenie pozwalające na wypłaty „strzałowego“ a mianowicie za parę nóg i dziób zabitego jastrzębia 2 zł. a za całego 3.50 gr., przyczem wysyłający musi opłacić koszt przesyłki. Oczywiście polowaniu na jastrzębie mogą się oddawać myśliwi mający karty broni na terenach przez siebie wdzierżawionych lub za pozwoleniem dzierżawcy lub właściciela terenu. Wysyłki należy uskuteczniać do St. St. Goł. Pocz. Nr. 5 Kraków-Podgórze, Krzemionki.

Ze spraw wojskowych. Ponadkontyngentowi roczników 1901, 1902 i 1903 nie będą powoływani do szeregów, ale przeniesieni drogą służbową do rezerwy.

Przeniesienie do rezerwy obecnie służących rocznika 1903 i starszych nastąpi w jesieni.

Szeregowi rezerwy rocznika 1899 i 1900 którzy w r. 1925 ćwiczeń nie odbyli będą powołani na 4 tygodniowe ćwiczenia.

Oficerowie rezerwy rocznika 1895 będą powołani na 8-tygodniowe, a rocznika 1901 na 6-tygodniowe ćwiczenia.

Zezwolenie na wyjazd za granicę w celach emigracyjnych mężczyzn 18-21 letnich należy do przynależnego D. O. K. i będzie udzielane jedynie tym, którzy wyjeżdżają z całą rodziną lub do rodziny, która już zupełnie wyjechała.

Pożyczka amerykańska dla Tarnowa.

Wszystkie dzienniki doniosły już, że w ministerstwie skarbu odbyła się konferencja Związku miast z przedstawicielami firmy Ulen et Comp. W konferencji tej wziął udział wiceminister robót publicznych Hausner. Na konferencji tej doszła do skutku umowa, mocą której firma Ulen et Comp. udzieli dalszym dziesięciu miastom polskim pożyczkę na rozbudowę kanalizacji w kwocie 10 milionów dolarów. Gwarancji miastom otrzymującym pożyczkę udzieli rząd. Z miast małopolskich otrzymują pożyczkę miasta Tarnów i Rzeszów, pozatem miasta: Pabjanice Będzin, Tomaszów, Kalisz, Sosnowiec i Dąbrowa.

Po miesiące krąży pogłoski, że magistrat namyśla się co do przyjęcia tej pożyczki z powodu żądania amerykańskiej firmy prawa kierownictwa nad pracą przedsięwziętą z tej pożyczki. Uważamy jednak, że tu niema się co namyślać, gdy bezrobotni potrzebują pracy.

O przywrócenie pociągu porannego do Krakowa. Idąc za „Głosem Publicznym“ zwracamy uwagę czynnikom miarodajnym, by poczyniły starania o przywrócenie pociągu porannego Nr. 30, który od czasów jeszcze przedwojennych wychodził z Tarnowa o godz. 7.36 rano. Pociąg ten był bardzo dogodny dla publiczności udającej się do Krakowa (kupeów, akademików, interesantów do władz wyższych w Krakowie). Obecnie trzeba jechać albo rannym pociągiem lubelskim, wyjeżdżającym z Tarnowa o godz. 5.18 rano, albo dopiero o godz. 11.22. Pociąg zniesiony zabierał również podróżnych od Sącza i Szczucina, którzy mieli wówczas bardzo od-

powiednie połączenie. Obecnie zaś przyjeżdżający Stróż o g. 6.50 muszą czekać w Tarnowie prawie do południa i oczywiście spóźnić się do Władz w Krakowie, albo przyjechać do Tarnowa o g. 3.15 i czekać do lubelskiego pociągu, przyjeżdżający zaś od Szczucina, chcąc się dostać w rannych godzinach do Krakowa, muszą w Tarnowie albo w Krakowie przenoćować, bo obecnie po zniesieniu omawianego pociągu, podróżni od Szczucina mogą tylko przyjechać do Tarnowa o godz. 8.10 wieczorem dnia poprzedniego aby uzyskać połączenie z Krakowem na rano.

Rekrutacja robotników do Francji odbędzie się w Tarnowie 22 b. m. rano w budynkach magistrackich koło katedry. Zainteresowani w wyjeździe robotnicy muszą się zjawić przed Komisją w dniu wyżej oznaczonym z następującymi dokumentami: 1) Dowód osobisty z fotografią (wystawiony przez Urząd gminny). 2) Świadcstwo przynależności 3) Świadcstwo moralności 4) Metrykę urodzenia, wzgl. ślubu (wyciąg) 5) Książeczkę wojskową, rezerwiści poniżej lat 26 a zaliczeni do kategorii A. winni przedstawić zezwolenie P. K. U. na wyjazd za granicę. 6) Robotnicy muszą mieć ukończonych 21 lat życia.

Mieszkańcy ulicy Nowodąbrowskiej zapytują, kiedy doczekają się trotoaru nie z szatru lub też kiedy nastąpi zmiana płyt przy ul. Koszarowej. Podobno są to już dość odległe czasy, kiedy ta dzielnica przyłączona została do Tarnowa, a tamtędy jest jedyna piesza droga do szpitala, do 3 szkół, do internatu uczniowskiego i na targowicę.

Chwalebna jest rzecz, że miasto wyplanowało drogi na plantach pod stacją kolejową i to według ich pierwotnego pięknego planu, ale co z tego? — kiedy wobec braku ogrodzenia i ochrony trawnika wkrótce śladu nie będzie z tej pracy a planty tarnowskie nadal będą mieć wygląd oruszczonego i zadrzewionego placu, jak nigdzie w większych miastach Polski.

Tarnowscy Komuniści. Uwięzionych kilkunastu młodych żydów pod zarzutem propagandy komunistycznej, tarnowskie władze po przeprowadzeniu śledztwa wypuściły na wolność z tem, że będą odpowiadać przed sądem z wolnej stopy. Trzech najbardziej obciążonych pozostaje nadal w areztach sądowych, między nimi b. radny Kasy Chorych z listy Bundu Lichtig i ostatnio przychwycony na gorącym uczynku rozlepiania odezw komunistycznych M. Rosenfeld r. Zucker. Tarnowscy żydzi mimo doniesień dzienników krakowskich urabiają opinię, że wypuszczeni z więzień są „całkiem wolni i niewinni“ a co do Zuckera mimo jawnej zbrodni wysłać no nawet delegacje z zapewnieniami, że jest całkiem porządny i spokojny.

Banda złodziejska małoletnich, do których należeli: Józef Witkiewicz, Jan Rękal, Franciszek Simonida, Adam Baran, i Franciszek Iwaniec wszyscy z Grabówki wykradali od dłuższego czasu skórki królicze już wyprawione Isaakowi Lustgartenowi, aż wreszcie 12 b. m. wpadli w potrzask. Część skórek im odebrano.

Dobra lokata dolarów. Bernard Tauer kręcił się za dużo na czarnej giełdzie z dolarami, a obawiając się, że jego zapobiegliwość wpadła już w oko policji oddał 9 b.m. 15 dolarów na przechowanie Hermanowi Estreichowi, który je sobie przywłaszczył i kupił potrzebne mu części ubrania.

Baczność na poczcie! 9 bm. skradli Izraelowi Stromowi kieszonkowi fachowcy Boćko Roman, Michał Koper i Jan Robak 160 zł. z kieszeni w tłoku przy okienku pocztowym, a zanim ich wysłędzono, zostało już bardzo niewiele do oddania, bo resztę przepili..

Aranżer zabaw karnawałowych Piotr Walter z Krzyża lat 24, były egzekutor Pol. Dyr. Ubezpieczeń, zwolniony stamtąd za nadużycia pobrał 5 lutego w firmie Körber likiery na sumę 74 zł. a 6 lutego w firmie Szafranski na sumę 132 zł. obiecując zwrócić pieniądze po odbytej zabawie. Dotąd tego nie uczynił. Przy badaniu okazało się, że ten sam w marcu wyłudził od masarki p. Mazgajowej 30 zł. rzekomo jako wynagrodzenie za znalezione w wędlinie robaka, [grożąc doniesieniem. Niedawno też próbował bezskutecznie wmówić w sklepie Debory Sturm, że wgniecioną widocznie przez niego w bułkę kawałek brudnej skóry, została przy przełamaniu przez niego znaleziona.

Inny oszust: Wojciech Daniel, lat 47 pochodzący z Sędziszowa krążył po biednych domach, przedstawiając się jako agent emigracyjny, werbujący robotników i robotnice do Prus i na konto swej fatygi wyłudzał od 1 do 5 zł. od osobnika, zależnie od łatwości erności. Aż trafiła kosa na kamień i oparła się o policję, zwłaszcza, że oszust obiecywał wyjazd na 7 kwietnia, a gdy ten termin minął — nie działał, jak dalek blagować.

ROZMAITOŚCI.

Związek ofiarodawców krwi.

W Anglii powstało nowe stowarzyszenie humanitarne. Że się przeszczepi na kontynent — nie wątpimy. Kiedy? — zobaczymy.

W obecnej praktyce lekarskiej cieszy się uznaniem stale wzrastający zabieg t. zw. transfuzja krwi, to jest przelanie krwi ze zdrowego człowieka w żyły chorego. W londyńskich szpitalach dokonano w ostatnim kwartale około 100 takich operacji. Do niedawna zaopatrywali się lekarze w potrzebną krew u osób, które ją sprzedawały za 150—250 zł. za 1/4 litra. Obecnie jednak utworzyło się w Anglii pod protektoratem Czerwonego Krzyża i z jego inicjatywy stowarzyszenie ofiarodawców krwi, którego członkowie zobowiązali się na zawezwanie lekarza przyjść ochotnie z pomocą bliźniemu potrzebującemu krwi do utrzymania życia i to w każdym czasie, tak w porze dziennej, jakoteż nocnej. Za tę ofiarę nie się nie płaci, a zwraca się najwyżej zwrot kosztów na drogę do szpitala, względnie inne drobne wydatki.

Szpital w Camberwell, leżący w jednej z ubogich przedmieść Londynu, na prawym brzegu Tamizy ma takich zgłoszeń przeszło dwieście. Każdy nowozgłaszający się członek po przeglądzie lekarskim jest przeznaczony do jednej z 4 klas. Nazwisko, imię, adres ofiarodawcy są wpisane w księdze stowarzyszonych, z których lekarz wybiera sobie według potrzeby. Jest zajmującym fakt, że pierwszymi członkami stowarzyszenia były kobiety i one też stanowią większość stowarzyszenia. Stwierdzono też, że kobiety lepiej znoszą niż mężczyźni swe obowiązki. Mimo to lekarze wybierają raczej mężczyzn.

Stowarzyszenie ma już swoich weteranów. Dwóch członków udzieliło choremu swej krwi już po piątą razę, jedna 62-letnia pani już trzy razy, a znowu jeden chory dostał we wspomnianym szpitalu potrzebną mu krew darmo od członków tego stowarzyszenia już 16 razy.

Pola Negri zakłada polską szkołę i kościół.

Znakomita polska artystka filmowa Pola Negri, idąc za przykładem wielkiej naszej rodaczki Heleny Modrzejewskiej i widząc, jak brak kościoła polskiego i szkoły odczuwa kolonia polska w Los Angeles, zajęła się budową tych dwu budynków, popierając moralnie i przedewszystkiem materialnie ten plan. Kupiła duży odpowiedni grunt, jako też ofiarowała kilka

tysięcy dolarów na budowę kościoła. Za jej inicjatywą założono i zorganizowano zaraz polską parafię, a władza duchowna przeznaczyła na proboszcza ks. Bronisława Krzemńskiego, znanego kapłana.

Aby powiększyć fundusz na wystawienie gmachu, urządzono koncert połączony z bankietem i przedstawieniem teatralnym. Senzacją koncertu był znakomity aktor filmowy Rudolf Valentino, który odegrał na fortepianie parę preludjów i nokturnów chopinowskich. Dochód wyniósł blisko 3000 dolarów.

W Los Angeles jest około 5000 Polaków, a niektórzy z nich już dawno tam mieszkają. Przybyli tam jeszcze wtedy, gdy Modrzejewska z mężem swym Chłapowskim i z Henrykiem Sienkiewiczem osiedli się w Los Angeles dlatego, aby nauczyć się po angielsku i móc potem występować na scenach angielskich. Z czasów owych mieszkają tam hrabiostwo Szeliscy, otoczeni synami i wnukami, księżą Giedroją staruszek z dwiema wnuczkami, które jednak nie umieją wcale po polsku. To samo czeka inną polską młodzież gdyż nie ma polskiego kościoła. Aby utrzymać swą narodowość, potrzebny był koniecznie Polakom tamtejszym własny kościół. Przyszły kościół będzie pod wezwaniem „Królestwa Chrystusowego“ (pierwszy na świecie pod tem wezwaniem).

W urzędzonej również na ten cel akademii, która zespółiła całą miejscową Polonję, przemawiali ks. B. Krzemński i kuzyn Wilsona O. Connor. Akademia stała się manifestacją przyjaźni polsko amerykańskiej.

Jak odpowiedział Amundsen zajadłemu Niemiaszkowi?

W ubiegłej jesieni odwiedził słynny badacz krajów podbiegunowych Amundsen Berlin i Pragę. — W Berlinie spotkała go niemiła przygoda. Zaledwie bowiem zajął pokój w jednym z hoteli berlińskich, zjawił się jakiś Niemiec, były major wojsk cesarskich, który oświadczył Amundsenowi, że nie może publicznie przemawiać w Berlinie, dopóki nie przeprosi narodu niemieckiego za zniewagę, jaką mu podczas wojny wyrządził, odsyłając ces. Wilhelmowi niemieckie ordery i odznaczenia. Na to mu odpowiedział Amundsen: Jestem synem norweskiego marynarza. Niemieckie łodzie podwodne zatopiły wielu norweskich żeglarzy. Dlatego tak postąpiłem, a w podobnym wypadku gotówem tak samo znowu uczynić także i względem innych potęg morskich.

Rodzina bezdzietna poszukuje mieszkania w zamian za administrację domu. Zgłoszenia przyjmuje Redakcja

Zmarli w ostatnim tygodniu:

Walerja Kubikówna, uczenica szkoły handlowej w 22 r. życia zmarła 10 bm. Pogrzeb odbył się 12 bm. o godz. 4 po poł. z domu żałoby przy ul. Przeznica Chyzowska 936.

Helena Pietrzakowa, h. uczenica szkoły handlowej w 22 r. życia zmarła 11 bm. Pogrzeb odbył się 13 bm. o godz. 3 po poł. z domu żałoby przy ul. Krakowskiej 1. 708.

Michał Wielkoszewski, inspektor kontroli skarbu w 57 r. życia zmarł 13 bm. Pogrzeb odbył się 15 bm. o godz. 4 po poł. z domu żałoby przy ul. Krakowskiej 63.

Za wyleczenie i troskliwą opiekę nad naszą Naidroższą Matką — Dr. Neumanowi serdeczne Bóg zapłać składa rodzina MARNIKÓW.

Zgubiłem licencję od wozu automobilowego Nr. 4601 — marki „Opal“ którą to uważam za nieważną. Wóz ten był rejestrowany w Krakowie w r. 1923. *Architekt Michał Mikoś.*

Unieważniam zgubiony w Tarnowie dn. 23 marca paszport Schönberga Abraham Tarnów Wałowa 19 i upraszam zualazcę o zwrot za wynagrodzeniem.

MLECZARNIA J. MACIEJKO przy ul. URSZUŁAŃSKIEJ

sprzedaje: masło deserowe i kuchenne, codziennie świeże mleko, kwaśne mleko, podśmietanie, kwaśną śmietanę, ser kuchenny, ser trapistów i t. p. artykuły w zakres nabiału wchodzące, po nader przystępnych cenach.

I dla miljardierów podobno ciężkie powojenne czasy...

„Biedni miljardierzy amerykańscy uginają się pod brzemieniem podatków dochodowych: Rockefeller, bankier, zapłacił największą z dotychczas notowanych sumę podatku od dochodów z r. 1924 w wysokości 6.288.000 dolarów. Henryk Ford, sławny z samochodów, zapłacił 2.609.000 dolarów. Whitney zapłacił 1.677.000 dolarów. Natomiast prezydent Stanów Zjednoczonych tylko 14.000 dolarów. Mimo to liczba milionerów w Ameryce zwiększyła się. Sprawozdanie departamentu skarbu w Stanach Zjednoczonych wykazuje, że w ostatnim roku 140 osób złożyło deklaracje, że posiadają rocznego dochodu więcej niż milion dolarów gdy w roku 1923 było takich tylko 67. W Nowym Jorku złożyły taką deklarację 24 osób, a jedna z nich oświadczyła, że posiada przeszło 5 milionów dolarów rocznego dochodu. Departament skarbu stwierdza zwiększenie się majątków prywatnych w Stanach Zjednoczonych o 700 milionów dolarów.

Jubileusz czekolady.

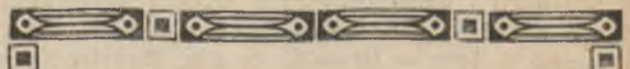
W tych dniach upłynęło właśnie 400 lat, jak po raz pierwszy przywieźli czekoladę Hiszpanie do Europy z Meksyku, gdzie używali jej już Aztekowie i od których nauczono się przyrządzać czekoladę. Stała się ona w Hiszpani tak modną, że damy rodów szlacheckich chrupały ją nawet podczas Mszy św. w kościele, tak, że władze kościelne hiszpańskie zagroziły ekskomuniką tym, którzy będą grzeszyć spożywaniem czekolady podczas nabożeństwa i dopiero to utemperowało dziwną ówczesną modę. Do Włoch dostała się czekolada o wiele później. Używanie czekolady wprowadziła do Francji w r. 1605 żona Ludwika XIII. Odtąd rozeszła się i po innych krajach. Jak każda rzecz nowa miała i czekolada początkowo zwolenników i przeciwników. W r. 1661 paryski fakultet medycyny wypowiedział się publicznie na korzyść czekolady, jako środka spożywczego, a choć Ludwik XIV. nie lubił jej jako napoju, gdyż, jak mówił, zaspakają głód, nie dając uczucia sytości, stawała się czekolada coraz bardziej popularną. Napoleon, gdy nie pracował, to kazał sobie nie kawę, lecz czekoladę podawać. Dopiero palenie tytoniu zepchnęło ją z zajętego pierwszorzędnego stanowiska.

Podczas ubiegłej wielkiej wojny tabliczka czekolady znajdowała się w każdym tornistrze. W marszu, w bitwie, w okopie strzeleckim spożywał ją żołnierz, gdy nie było czasu i możliwości przygotowania innego środka spożywczego.

Okażal Sypialnia dębowa prawie nowa do sprzedania. Wiadomość Krakowska Nr. 26.

Walenty Gubernat ur. 1901 w Ołtporyszowie pow. Dąbrowa unieważnia skradzioną książkę wojskową.

Jan Kościński ur. w r. 1901 w Morzychnie pow. Dąbrowa unieważnia skradzioną książkę wojskową.

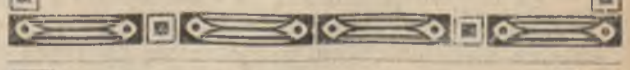

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

TARNÓW, Krakowska 2.

Sprzedaje maszyny do szycia do użytku domowego i celów przemysłowych za gotówkę i na wypląt na dogodnych warunkach.

Uskutecznia się również naprawę maszyn szybko i tanio.

Skład przedmiotów religijnych „POLONJA“

Własność Katolickiego Stowarz. Pracy Kobiet w Tarnowie, Plac Kazimierza Wielkiego 1. 1.

poleca: dyplomy (krakowskie i monachijskie) i medale sodalicyjne, różańce, obrazki, medaliki, figurki, książeczki do modlitwy, druki liturgiczne i wszelkie przedmioty religijne. Świece kościelne w każdej ilości i wielkości, woskowe i półwoskowe, zwykłe i dekoracyjne mszały, brewiarze, figurki i obrazy św. Teresy